

Eriks Rock häfte

Rock and Roll

Erik Myrvold

Innehållsförteckning

3.....Förord	17.....Fortsättning
4.....Rock and roll historia 1950	18.....Jerry Williams
5.....Fortsättning	19.....Fortsättning
6.....Schlock	20.....Rock a billy kulturen
7.....Elvis Presley	21.....Fortsättning
8.....Fortsättning	22.....Fortsättning
9.....Bill Haley and The Comets	23.....Charlie Feathers
10...Jerry Lee Lewis	24.....Fortsättning
11...Chuck Berry	25.....Fortsättning
12...Fortsättning	26.....Bilder
13...Johnny Cash	27.....Bilder
14...Fortsättning	
15...Rock and roll Sverige 1950	
16...Fortsättning	

Förord

Musiken förr var inte bara musik utan blev för många unga även en unik livsstil.

Det är någonting speciellt med den musiken som gjordes förr som dagens musikskapare aldrig lyckas att återskapa. Musiken förr hade ett speciellt signum som gjorde att den fastnade när man hörde den, både när det gäller texterna och musiken.

Orden och tonerna smälte samman på ett unikt sätt.

I den här broschyren kommer ni att få följa med på en resa tillbaka i tiden och återuppleva artisterna och låtarna som för evigt har skrivit in sig i historieböckerna och blivit odödliga klassiker.

Jag hoppas att du som läser denna skrift kommer att upptäcka eller återupptäcka en unik musikstil från 50 talet en unik epok i musikhistorien.

Trevlig läsning och mycket nöje!

Rock and roll historia 1950-talet

Varför uppstod rockmusiken? Ekonomiskt uppsving ledde till att man hade råd att låta unga få en bättre och längre utbildning. Begreppet tonåring uppstod. Radion var vanlig i alla amerikanska hem, senare även tv:n. Under andra världskriget hade svarta och vita arbetat tillsammans för första gången. Man började lyssna på varandras musik. Vita ungdomar började lyssna på Rhythm & blues. Skivbolagen såg ungdomarna som en ny köpstark grupp.

Gränsen mellan svart och vit blir mindre tydligt, ungdomarna brydde sig inte om gränserna som fanns mellan den svarta och vita musiken.

Svart musik var trendigt bland vita ungdomar, men många föräldrar tyckte inte om detta. Också vita artister började spela elförstärkt rytmisk musik. På många håll korsbefruktades den nya musiken med country and western, en i huvudsak vit musikstil. Rocken kan dock ses som en starkare yttring av elektrifierad musik.

Rock spred sig snabbt bland medelklassen och främst till unga vita på 1950-talet. Det ledde givetvis till att vita artister började skapa musiken och göra sina egna versioner av den nya musikgenren rock som var den nya rytmiska musikstilen.

Trots att rocken växte snabbt på 50-talet så var det nästan endast bara små skivbolag som dessutom var lokala som spelade in rockmusiken. Det kom starka reaktioner från olika håll mot den nya musiken som ansågs ha negativt inflytande på ungdomen och musikkulturen, många radiostationer i USA bojkottade under en tid musiker som höll på med rock n roll. Offentliga skivbål och liknade förekom.

Alan Freed myntade begreppet Rock and roll. Freed ville spela svart Rhythm and blues i sitt radioprogram utan att använda uttrycket Rhythm and blues vilket innebar en omedelbar koppling till svart musik och kunde göra det svårt för vita ungdomar att lyssna på programmet.

Att spela samma skivor men kalla dem Rock n roll var mindre kontroversiellt. Det var bluesen och rhythm and blues musiken som gjorde att rock n roll föddes.

Den som först slog igenom med rock n roll var Bill Haley. Han slog igenom med låten Rock around the clock. Låten hamnade på topp-listan 1955 och hans konserter stormades av människor som vill lyssna på honom och alla buggade ute på dansgolven. Andra som slog igenom som rockmusiker var Chuck Berry som sjöng låten Johnny B. Goode, Little Richard med en av hans sånger Tutti Frutti, Buddy Holly och låten Peggy Sue, Fats Domino med sin låt Blueberry Hill. Detta är bara ett urval av låtar som de sjöng. Elvis Presley blev kungen inom rock n roll med alla sina hits, en av dem var Hound dog. Hans låtar spelades dagligen på radio och ute på dansplatser.

Trots att rock n rollen var så populär så började det komma reaktioner mot musikens sexuella anspelningar och upproriska inslag. Radiokanalerna spelade inte lika mycket rock som tidigare, annonsörerna blev oroliga och intäkterna minskade.

I slutet på 50-talet visade det sig att skivbolag hade betalt diskjockeyer att spela en viss sorts musik, vilket var en enorm skandal. Undersökningen riktades främst in på den mest kända av dem alla Allan Freed. Han dömdes mot sitt nekande till böter och ett villkorligt fängelsestraff.

Schlock

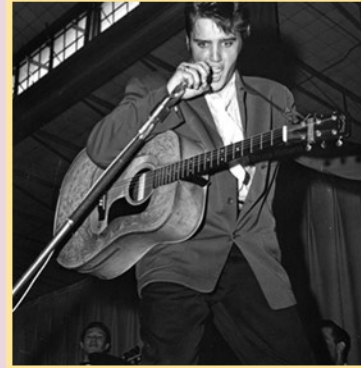
Schlock en slags schlager som lånat från rocken. Ville nå den unga publiken. Melodisk och mjuk/lättsam musik och handlade ofta om kärlek och drömmar. Ljusa röster och klanger. Unga artister som valdes ut av skivbolagen för deras utseende, ofta unga vita män som t.ex. Paul Anka med låten Diana.

Nu kom det istället fram artister som var mindre rebelliska. Musiken var mer lättlyssnad och mer kommersiell. Dessutom accepterades den av föräldrarna vilket ledde till ökad fram-

gång. Schlocken bidrog till att göra rocken rumsren och visade också att det inom fanns plats för en mjukare musikstil.

Elvis Aaron Presley

Elvis Presley född 8 januari 1935 i Tupelo, död 16 augusti 1977 i Memphis. Elvis är en av 1900-talets mest framträdande underhållare och kallas ofta The King. Elvis Presley skivor har sålts i över 1 miljard exemplar världen över. Elvis var son till Vernon och Gladys, han hade ett ovanligt starkt band till Gladys. Elvis var enda barnet, hans tvillingbror Jesse dog vid födseln, Elvis föddes 35 minuter efter Jesse. När Elvis fyllde 11 år önskade han sig en cykel eller ett gevär, han fick en gitarr. Elvis och hans föräldrar bodde fram till 1948 i Tupelo, då de flyttade till Memphis.

Huset byggdes av Vernon, hemmet var fattigt och hans föräldrar fick arbeta hårt för att klara ekonomin. Vernon var lantbrukare och Gladys sömmerska. Elvis Presley var bara 15 månader gammal när han överlevde en tornado i Tupelo och var en av USA:s dödligaste tornados någonsin.

Elvis var annorlunda, han färgade håret svart och bar det i en stil som fick han att se ut än andra barn i hans skola. När Elvis var 18 år arbetade han som lastbilschaufför och studerade samtidigt till elektriker. Elvis åkte ofta förbi Memphis – Sun Records fanns. Han fick syn på en skylt där det stod – **Inspelning av skiva \$4.** Detta var 1953 och skivan innehöll två låtar, My Happiness och Thats When Your Heartaches Begin. Låtarna uppgavs vara en födelsedagspresent till Gladys.

Den 19 juli 1954 släpptes singeln Thats All Right. Elvis fick ett samtal från Sun Records och de ville att Presley skulle spela en ny låt. Låten blev en hit, och dom frågade Elvis vem han lät som, han svarade I dont sound like nobody. I februari 1956 kom den första miljonsäljaren Heartbreak Hotel.

Elvis hade nu skapat sig ett namn som rocksångare, på scenen var han utmanande med svängande höfter och ett sexigt kroppsspråk som hetsade upp publiken på

gränsen till extas. Mellan 1960 till 1969 spelade han in 33 långfilmer, med stora finansiella framgångar. Elvis uppträdde aldrig utanför Nordamerikas gränser. Han spelade in över 600 låtar, men skrev ingen av dem själv.

Bill Haley & The Comets

William John Clifton – Bill Haley – född 6 juli 1925 i Highland Park, Wayne County, Michigan. Död 9 februari 1981 i Harlingen, Texas. Bill var en amerikansk rockartist och sångare. Anses vara far till rock and roll tack vara hans hit Rock Around the Clock från 1955. Haleys ursprungliga kometer var förmodligen det första fristående rock and roll bandet och innehöll den blomstrande slapp basen. Gruppen the Comets bildades 1952 och var verksamma fram till Bill Haleys död.

Bill Haley hade tidigare spelat country men ändrade stil till det som senare kom att kallas rock and roll. Bill Haley the Comets spelade den 12 april 1954 med låten Rock Around the Clock. Låten blev populär 1955 och nådde förstaplatsen på Billboard Hot 100. 1956 hade han och gruppen ytterligare hitlåtar som till exempel See You Later Alligator.

I ett försök att fånga den växande tonårspubliken skrev han låten Crazy Man Crazy. I slutet av 1958 sjönk dock Bill Haley, han lyckades inte att få med tonåringar att lyssna på hans musik. Bill Haley och his Comets turnerade över hela världen, Bill Haley arbetade som professionell musiker i praktiskt taget hela sitt liv. Han anklagades för att stjäla de svartas musik. Illa berörd blev han också av de negativa reaktioner som följde på den musikvåg han var med om att skapa. Slutet blev minst sagt sorgligt. Han uppträdde mer och mer förvirrat, alkoholen tog över hans liv.

Jerry Lee Lewis

Jerry Lee Lewis född 29 september 1935, Ferriday, Louisiana, USA. Jerry, som är son till Elmo och Mamie Lewis började spela piano hemma. Född i fattigdom, hans far var en snickare som såg hans passion och talang, fadern pantsatte deras hus för att köpa ett piano.

Vid 8 års ålder lärde Jerry sig att spela på ett Starck Upright Piano. Han lärde sig att spela de flesta låtar som spelades under 1940-1950 talet. Jerry satt 5-7 timmar om dagen vid pianot tills han var 21 år gammal. Han slog igenom med hitlåten Crazy Arms.

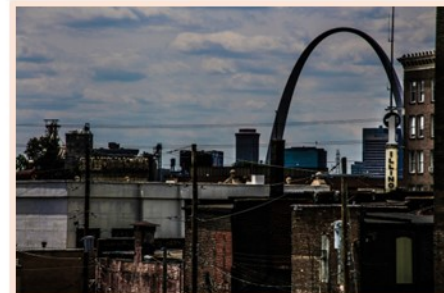
Hans första uppträdande ägde rum när den lokale Fordhandlaren skulle inviga en ny bilhall. En stund senare satt Jerry Lee Lewis vid pianot och hamrade och ylade Drinking Wine Spoo-Dee-O-Dee. Förhandlaren lät hatten gå runt för att samla in pengar.

Jerry Lee Lewis är rock and rollens vilde. Den pianodunkande rockaren har en stil med fötter och armbågar, med hittlåtar som t.ex. Whole Lotta Shakin Goin On, Great Balls Of Fire och High School Confidential som kom 1958.

Chuck Berry

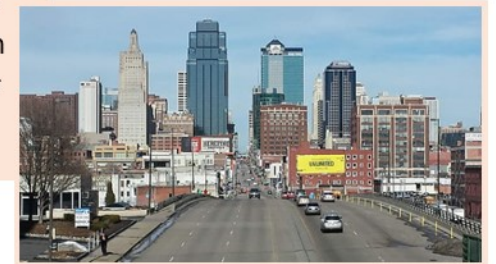
Chuck Berry, Charles Edward Anderson Berry född 18 oktober 1926 i ST. Louis. Död 18 mars 2017 i Wentzville, Missouri. Amerikansk sångare, gitarrist och låtskrivare. Hans far var predikant och snickare och hans mor lärare. I tonåren lärde han sig spela gitarr med hjälp av en skolkamrat.

Under 1940-talet började han uppträda inför publik. Chuck Berry betraktas av många som rockens urfader. Han var inte intresserad av skolan och han hoppade av när han var 17 år gammal.

1944 begav han sig ut på väg med några kompisar, de åkte i väg från hemstaden till Kansas och gjorde flera beväpnade rån, de snodde bilar, rånade butiker. De åkte fast efter en viss tid och de blev dömda till 5 års fängelse.

Efter att han har gjort sig ett namn som artist var tiden mogen att göra en inspelning, vilket skedde under våren 1955 med låten Maybellene en stor hit. Chuck Berry blev nu den första svarta musikern som lyckades slå kommersiellt i USA inom populärmusiken. Chuck Berry följde denna framgång med omfattande turnéer och hit efter hit som t.ex. Roll Over Beethoven, Sweet Little Sixteen och Johnny B. Goode.

Chuck Berrys liv var mycket kantad av skandaler och brott och från 1961-1963 åkte han in i fängelse för att avtjäna det nya straffet. När han släpptes tog han åter upp musikkarriären och började skriva nya låtar. Den följdes upp av klassiker som No Particular Place to go och You Never Can Tell.

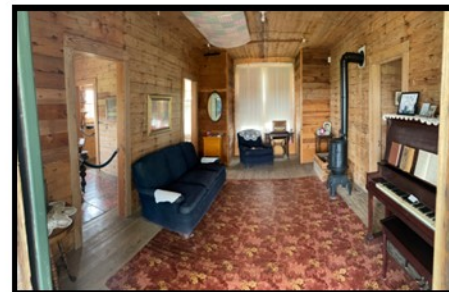
Chuck Berry blev 90 år gammal – man fann honom död hemma i sängen och hans karriär sträckte sig över sju decennier.

Johnny Cash

John R. Johnny Cash, född J.R Cash den 26 februari 1932 i Kingsland, Arkansas. Död den 12 september 2003 i Nashville till följd av diabetesrelaterade komplikationer.

När Johnny föddes kunde inte föräldrarna enas om ett namn utan bara om initialerna J.R. Johnny Cash var en av de stora giganterna inom den moderna populärmusiken. 1952 tog han värvning i flygvapnet och militären accepterade inte hans namn, han valde att kalla sig John R. Cash. Han lärde sig spela gitarr och började skriva låtar under militärtjänst i Tyskland i början av 1950-talet. Han köpte sin första gitarr i Oberammergau i Tyskland.

Efter militärtjänsten bosatte han sig i Memphis, Tennessee för att driva en musikalisk karriär. När karriären började ta fart, antog han artistnamnet Johnny Cash. Cash började spela och framträdanden på länsfester och andra lokala evenemang som ledde till en audition med Sam Philips från Sun Records, som undertecknade Cash 1955. Sådana låtar som Cry, Cry, Cry-Hey, Porter-Folsom Prison Blues och I Walk the Line. De här låtarna gjorde honom till den bästa inspelningsartisten i landet.

Hans musik var känd för sitt avtagna ljud och fokus på fattiga arbetande och sociala, politiska frågor. Han blev känd som mannen i svart, hans skivor har sålts i mer än 50 miljoner exemplar.

På 1960-talet började Cashs popularitet avta när han kämpade med narkotikamissbruk, vilket skulle återkomma under hela hans liv. Drogerna hade en negativ påverkan på hans framträdanden, 1961 fick han behandling mot sitt drogmissbruk. 1965 blev han så våldsam att han i fortsättningen förbjöds att spela på Grand Ole Opry. Johnny Cash är således ett av de absolut största namnen inom den amerikanska musikindustrin.

Rock and roll i Sverige 1950-1960

Rockmusiken var inte det enda som kom från USA i slutet på 50-talet, som influerade ungdomskulturen i Sverige. Bilar och Kulturen som kom med dem var också något som många svenska ungdomar tog stort intresse i. Samtidigt var just musiken och då rocken, en viktig del av den kulturen.

Det främsta namnet var Elvis Presley, men en rad andra artister skulle komma att bli kända i Sverige på kort tid till exempel Tommy Steele.

I slutet av 50-talet började rocken bli etablerad i Sverige. Även Sveriges Radio som ansågs vara ganska långsamma på nya trender. SR satte igång programmet Spisarparty och spelade delvis Elvis Presley låtar.

Samma veva började tidiga Svenska rockpionjärer att spela på radionätet till exempel kunde Little Gerhard, Boris och Ragge höras regelbundet på radio samt synas på galor. Vid den här tiden var fortfarande termen Rock inte riktigt etablerad i Sverige och många var osäkra på vad som faktiskt var rock och inte.

Det här skulle dock komma att ändras ganska snabbt. Under 60-talet kom sedan svenska stjärnor som Jerry Williams och The Violents.

De första svenska försöken att spela in rock gjordes av jazzmusiker, ex Bill Haleys låt "Crazy Man Crazy", original inspelad våren 1953. Några rockartister fanns inte i Sverige vid den här tiden, det blev jazzmusikerna som fick göra de svenska versionerna av den nya musiken från USA. Startskottet bland ungdomarna på rockmusiken i Sverige kom med filmen "Vänd dem inte ryggen" Rock around the Clock med Bill Haley.

Under 1956 börjar det dyka upp svenska rockartister och i början av 1957 gjordes vad som anses vara de första riktiga svenska rockinspelningarna. Först ut var Rock Rolf och efter önskemål från grammofonbolagen, sjöng de på svenska.

Under hösten 1957 börjar rocken alltmer göra avtryck på dansplatset Nalen i Stockholm, dit gick skivbolagsfolk och journalister för att se om de kunde hitta nya artister. På Nalen föddes de nya rockkungarna.

Rock Ragge och Little Gerhard var först i den nya vågen, de kom upp på scenen och debuterade med några Gene Vincent låtar, det lät ganska stökigt och fränt. 1957 började de blivande rockkungarna uppträda på Nalen, rocken började bli etablerad och rockkungarna hördes även på radio, rocken hade slagit igenom hos många svenska ungdomar. Det gick ut på att välja vem som var kung och som har tagits över från Elvis-mot-Tommy. Under en period har alla svenska skivbolag haft rockartister som åtminstone fått göra en eller två EP – skivor.

I slutet av 50-talet började den stora rockvågen ebba ut i Sverige och skivsläppen blev allt färre och liksom galorna, många av rockkungarna återgick till sina vanliga jobb.

Jerry Williams

Jerry Williams, (Sven Erik Fernström) född 15 april 1942 i Solna församling, han gick bort 25 mars 2018 i Täby. Jerry Williams var en svensk rocksångare. Jerry Williams slog igenom som sångare i The Violents i början av 1960-talet och hade därefter en lång solokarriär. Jerry växte upp med en familj som delade en etta på Huvudstagan 14 i Solna. Hans mor Edit som var undersköterska avled när Jerry var 12 år gammal. Fadern tog därefter ensam hand om Williams och hans bror.

Williams arbetade i unga år som rörmokare. Helst umgicks Jerry med familjen, och sysslade med de stora intressena hundar, motorcyklar och träning. Sedan tidigare var han ensamstående far till en son, år 1977 gifte han sig och fick två döttrar i detta äktenskap.

Jerry Williams, som kallades Sveriges okrönte rock-kung, han kom med åren att bli en av Sveriges mest folkära artister. Jerry gav totalt ut runt 20 album och gav sig iväg på åtskilliga folkparksturnéer. Bland hans allra mest kända låtar finns It started with a love affair, I can Jive, Did I Tell you och Who's gonna follow you home.

Hans grundvärderingar var arbetarrörelsen och han blev en röst för arbetsskassen. På scenen var Jerry väldigt aktiv, han var en människa som andades musik ut i varenda svettdroppe.

Jerry Williams blev 75 år gammal.

Rock a Billy Kulturen

Rock a billy kulturen är en subkultur där man dras till det som man uppfattar som farligt och äventyrligt i den ungdomskultur som växte fram under efterkrigstiden från slutet av 1940-talet till 1950-talet. I likhet med många andra subkulturer är rock a billy som kultur starkt förknippad med musik, kläder, accessoarer och annat materiellt. Rock a billy står även nära den amerikanska old school-motorkultur som kännetecknas av bilar och motorcyklar. Rockabilles sätter bilproduceringsdatumet runt 1956 eller äldre och de skulle hellre se ett rostigt hemmabygge med en bra motor.

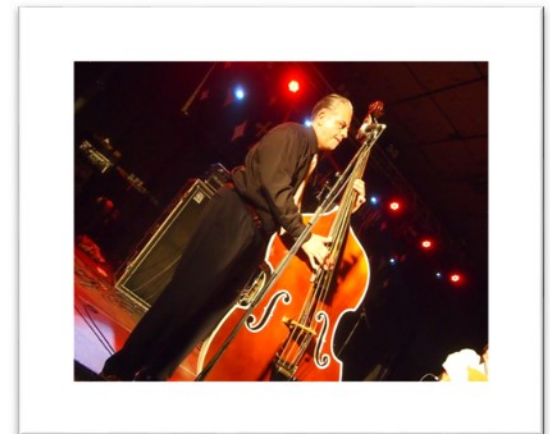
En typisk rock a billy går gärna klädd i en 1950-talsfrisyr och uppvikta jeans, en rutig skjorta eller en t-shirt. Creepers var populära under 1950-talet. Man lyssnar oftast på musik som rock a billy.

Det finns även ett stort intresse av sjömans-oldschool-tatueringar som förr ansågs vara kriminellt men är ett stort inslag i stilen. För både män och kvinnor finns en utvald garderob och man utformar håret elegant. Rock a billy är en livsstil, men i verkligheten är rock a billy långt mer än bara musik. Rockabilles glider runt på crusingarna i sina jänkare och annan rock a billy musik spelas ur högtalarna, med den klassiska brylcremen som får håret att ligga perfekt.

Det som är typiskt för rockabillyn är att det är en relativt enkel musik som är tilltalande. Viktiga instrument som man använde i rockabillyn var en kontrabas samt en elgitarr som var som man kallar till hälften akustisk. Man spelade kontrabasen med så kallade slap-back, det vill säga att man slog på kontrabasens strängar.

Musikstilen hade sin storhetstid under 1950-talet. I den tidiga rockabillyn på 1950-talet så var konkurrensen hård i Memphis. Flera band spelade en mix utav covers och av egna låtar. Man gick under parollen att man skulle spela så länge man kunde spela bara det fanns människor som kunde dansa. Dess uppkomst är från 1950-talets USA.

Uttrycket rockabilly var inte så väl använt under sin första period utan det kom senare. På 1950-talet så fanns det tusentals artister som spelade rockabilly och flera skivbolag släppte många skivor med musiken.

Vissa hade en gigantisk framgång och gjorde stora avtryck för den framtida rockmusiken.

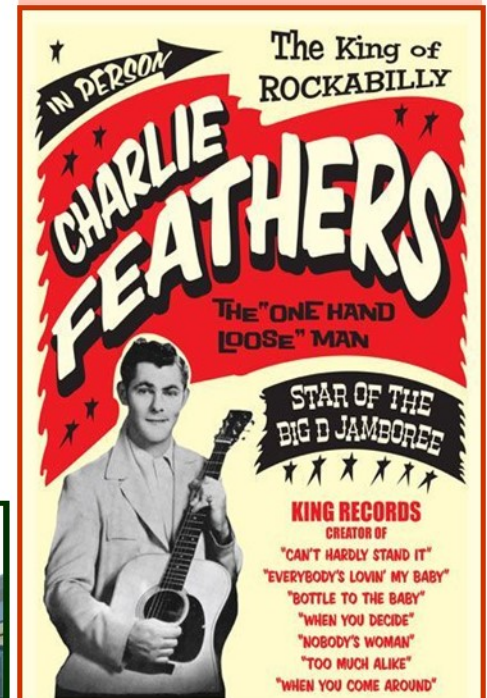
Charlie Feathers

Charlie Feathers är född 12 juni 1932 i Holly Springs Mississippi och död 29 augusti 1998 i Memphis Tennessee. Charlie var en Amerikansk rockabillysångare, Feathers känns främst igen för sin blandning av rockabilly och countrymusik.

Under 1950-talet gav han ut ett antal singlar för Sun Records och King Records. Han fick aldrig något brett genombrott vid denna tid, men hans inspelningar har senare setts som mycket inflytelserika rockabillylåtar och intresset för hans musik växte under 1970-talet.

Detta ledde till att ett antal samlingsalbum och livealbum släpptes. Charlie Feathers är invald i Rockabilly Hall Of Fame.

En av Feathers låtar, I Forgot To Remember to Forget spelades in som singel av Elvis Presley. Bland Feathers egna inspelningar tillhör, Cant Hardly Stand It, One Hand Loose och Defrost Your Heart är hans kändaste. Alla 3 släpptes 1956. Charlie var en lögnare som var övertygad om att han uppfunnit rockmusiken, men han bar på en enorm talang.

Musiken han gjorde har en alldeles egen omfattning som luktar bensin och synd. Möjligen inte gjord för masskonsumtion. Under några månader i mitten av 1950-talet hade han framgången precis under näsan, för evigt dömd till en framtid på skitiga barer, skabbiga motell och nergångna enrumslägenheter i fel del av Memphis.

Snart hade han byggt upp en självömkande av sig själv som den missförstådde artisten. Feathers var en förvirrad och mycket komplicerad man, så obildad att han endast med möda kunde skriva sitt eget namn.

Charlie var en outsider, på alla plan och ingen kunde tvinga in honom i normaliteten. Feathers särpräglade sätt att hicka fram vissa ord, som på senare år ibland blev ett irriterande maner. Charlie och Elvis gjorde inspelningar tillsammans, som tyvärr har försvunnit.

